

רע"פ 10211/17 - מירה ישראלוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 10211/17

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשת: מירה ישראלוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
ירושלים מיום 28.12.2017 ב-ע"ח 39102-12-17
שניתן על ידי כב' השופט אלי אברבנאל

בשם המבקשת: עו"ד מירי פרידמן

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט א' אברבנאל) בע"ח 39102-12-17 מיום 28.12.17, בגדרה התקבל ערעורה של המשיבה על החלטתו של בית משפט השלום בירושלים (השופט ד' גבאי ריכטר) בתיק מאוחד ה"ת 61913-11-17 ומ"י 46293-11-17 מיום 15.12.17.

2. מכוניתה של המבקשת, מ.ר. 2452930 מסוג ב.מ.וו נתפסה על ידי המשטרה מכוח הוראות סעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון) וכן מכוח סעיף 32 לפקודת סדר הדין

עמוד 1

הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, במסגרת חקירת חשד לעבירות מס והלבנת הון בהיקף נרחב שביצע בעלה של המבקשת, אשר נעצר (יחד עם 17 חשודים נוספים) ולאחר מכן שוחרר בהסכמה בתנאים מגבילים.

3. כעולה מהחלטותיהן של הערכאות הקודמות, המכונית נרכשה במגרש מכוניות בעוספיה, ותמורתה, בסך של 180,000 ש"ח שולמה במזומן. בעלה של המבקשת חתם על הסכם הרכישה, ואילו המבקשת עצמה נרשמה כבעליה של המכונית. כשבועיים לאחר מכן רכש בעלה של המבקשת מכונית נוספת בסך של 270,000 ש"ח. לאורך שמונה השנים האחרונות צברו בני הזוג חובות בהיקף ניכר, בגינם התנהלו בעניינם תיקי הוצאה לפועל אשר הובילו להגבלת חשבונות הבנק שלהם ולמתן צו עיכוב יציאתם מהארץ. בשל סמיכות הזמנים בין רכישת המכוניות, בסכום מצטבר של 470,000 ש"ח, לבין ביצוע העבירות על ידי בעלה של המבקשת, נתפסו שני הרכבים על ידי המשטרה.

יובהר כי בקשה זו מתייחסת להחלטות הערכאות הקודמות על תנאי החזרתה של מכוניתה של המבקשת בלבד.

4. המבקשת הגישה בקשה להחזרת תפוס לבית משפט השלום. לטענתה היא רכשה את המכונית בעצמה, מכסף שחסכה משכר עבודתה, בסיוע סכום כסף שקיבלה מאמה. כעולה מהבקשה, המבקשת עובדת כאחות ומשכורתה במשך השנתיים האחרונות נעה בין 11,000 ש"ח ל-15,000 ש"ח בחודש.

5. בהחלטתו קבע בית משפט השלום כי המסמכים שהוגשו לו, לרבות הסכם רכישה, קבלות, תלושי שכר והודעות שנגבו במשטרה (כל אלו לא צורפו לבקשה שלפניי) מלמדים כי "תהיותיה וספקנותה של המשיבה לגבי מקורות המימון לרכב הן במקומן". עם זאת, מתוך התחשבות בשימוש היום-יומי שעושה המבקשת במכונית כדי להגיע למקום עבודתה בבית החולים וכן להסעת בתה בת ה-16, הורה בית המשפט על השבת המכונית למבקשת בשני תנאים: הראשון - איסור ביצוע כל דיספוזיציה במכונית למשך 180 ימים או עד להגשת כתב אישום; השני - הפקדת ערובה בסך 20,000 ש"ח בקופת בית המשפט למשך אותה תקופה. המבקשת הפקידה את הסכום האמור בקופת בית המשפט והמכונית הושבה לה.

6. הן המבקשת הן המשיבה הגישו ערעור על ההחלטה לבית המשפט קמא. המשיבה הגישה בקשות לעיכוב ביצוע ההחלטה הן לבית משפט השלום הן לבית המשפט קמא, אשר נדחו שתיהן.

7. בערעורה טענה המשיבה, כי תנאי החזרת התפוס מקלים באופן משמעותי עם המבקשת, ואינם מאזנים כראוי בין הצורך בשימור המכונית לצורך אפשרות חילוטה, לבין צרכיה של המבקשת, כפי שנקבע בהלכה הפסוקה. המשיבה עתרה להעלות את סכום הערובה, כך שיעמוד על 30% משווייה של המכונית, וכן להורות על תנאי נוסף להשבת המכונית, ולפיו תשועבד פוליסת הביטוח של המכונית לטובת המדינה.

8. המבקשת טענה בערעורה, מנגד, כי לא היתה הצדקה לתפיסת המכונית, שכן היא עצמה אינה חשודה בפרשה, המכונית נרכשה בכספה, נרשמה על שמה, ומשמשת אותה באופן בלעדי. משכך, עתרה המבקשת להשבת הערובה שהפקידה בקופת בית המשפט. המבקשת לא התנגדה לתנאי של איסור ביצוע דיספוזיציה במכונית וכן לתנאי הנוסף שנתבקש על ידי המשיבה - שעבוד פוליסת הביטוח של המכונית לטובת המשיבה.

9. בית המשפט קמא דחה את ערעורה של המבקשת וקיבל את ערעורה של המשיבה. בהחלטתו קבע בית המשפט קמא, כי נסיבות המקרה מלמדות שמכונתה של המבקשת נתפסה כדין, שכן מהראיות שהוצגו לו עולה כי המכונה היא רכושו של החשוד - בעלה של המבקשת, וכי ניתן להגדירה "רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה", כקבוע בסעיף 21(א)(2) לחוק איסור הלבנת הון, או לחלופין כי החשוד מימן את רכישתה של המכונה והעביר אותה למבקשת ללא תמורה. בהקשר זה דחה בית המשפט את טענתה של המבקשת, לפיה רכשה את המכונה בכספה שלה, תוך שציין כי "לא בנקל תתקבל טענתה לפיה, לאחר שמונה שנים, שבהן רבצו על בני הזוג חובות בהיקף ניכר, שבגינם התנהלו כנגדם תיקים בהוצאה לפועל, מצאה המשיבה לנכון לרכוש מכונת יוקרה במחיר האמור". לנוכח זאת, פסק בית המשפט כי יש להעלות את סכום הערובה שנקבע כתנאי לשחרור המכונה, לסך של 60,000 ש"ח, וכי לתנאי השחרור יתווסף עיקול לטובת המשיבה על פוליסת הביטוח של המכונה. בית המשפט הורה למבקשת להפקיד את יתרת סכום הערובה בסך 40,000 ש"ח עד היום, 3.1.2017, בשעה 13:00, או להחזיר את המכונה למשטרה עד מועד זה.

10. בבקשה שלפני שבה המבקשת על הטענות שהעלתה בפני בית המשפט קמא, והוסיפה כי הפגיעה בקניינה אינה מידתית. לטענתה, אין ביכולתה להפקיד 40,000 ש"ח נוספים כערובה, והמכונה דרושה לה לצורך הגעתה לעבודתה בבית החולים, שכן היא עובדת במשמרות שמתחילות ומסתיימות בשעות שבהן אין תחבורה ציבורית. בהיעדר האמצעים הדרושים להפקדת סכום הערובה הנוסף, היא תאלץ לעזוב את מקום עבודתה. כן טוענת המבקשת כי הסכום שעליה לשלם כערובה, על פי החלטתו של בית המשפט קמא, גבוה מהסכום שנתבקש על ידי המשיבה בערעורה, והוא חורג בצורה משמעותית מסכומי הערובה שנקבעו בפסיקה במקרים אחרים.

11. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הלכה ידועה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תנתן רק במקרים נדירים, החורגים מעניינו הפרטני של המבקש, או במקרים בהם נגרם אי-צדק מהותי או עיוות דין למבקש. נסיבות חריגות אלה אינן מתקיימות בעניינה של המבקשת.

12. מעבר לדרוש, אני סבור כי אף לגופו של ענין דין הבקשה להידחות. נסיבות רכישת המכונה, ששוויה רב, בתשלום במזומן, ובסמוך לרכישת מכונת יוקרה נוספת, מעוררות חשד כבד כי זו נרכשה על ידי בעלה של המבקשת, החשוד בביצוע עבירות מס והלבנת הון, וכי רישום המבקשת כבעלים נעשה כדי להסוות את העסקה אשר בוצעה בפועל על ידי החשוד. המבקשת נמנעה מלצרף לבקשה זו את כל המסמכים הרלוונטיים המלמדים על נסיבות ביצוע העסקה, וכל שצירפה כדי לתמוך בטענתה לפיה רכשה את המכונה בעצמה הוא שני תלושי משכורת שלה. בכך בלבד אין כדי להעדיף את גרסת המבקשת על פני גרסתה המשכנעת של המשיבה.

13. סוף דבר, הבקשה נדחית. תנאי הערובה שנקבעו על ידי בית המשפט קמא לצורך החזרת התפוס יעמדו בתוקפם.

ניתנה היום, ט"ז בטבת התשע"ח (3.1.2018).

ש ו פ ט

עמוד 3
